

คู่มือปฏิบัติงาน การขออนุญาตขุดดินและถมดิน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย
อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา

คู่มือปฏิบัติงาน

การขออนุญาตขุดดินและถมดิน

หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย ถือเป็นองค์กรตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่กำหนดให้ท้องถิ่นที่บังคับใช้ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะต้องปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการดังกล่าวจึงต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การดำเนินการขุดดินและถมดิน อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคล หรืออาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอันตรายที่จะเกิดจากการขุดดินหรือถมดิน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย จึงต้องบังคับใช้กฎหมาย และควบคุมดูแลตั้งแต่กระบวนการการขออนุญาต ตลอดจนการดำเนินการขุดดินหรือถมดินแล้วเสร็จ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย จึงต้องดำเนินการตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด ในเรื่องการขออนุญาตขุดดินและถมดิน หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย จึงขอสรุปเรื่องดังกล่าวเป็นคู่มือปฏิบัติงานการขออนุญาตขุดดินและถมดิน ตามแนวทางที่ได้ศึกษาค้นคว้ามาจากระเบียบกฎหมาย และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความ

๑. ดิน หมายถึง หิน กรวด หรือทราย และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับดิน
๒. พื้นดิน หมายถึง พื้นผิวของที่ดินที่เป็นอยู่ตามสภาพธรรมชาติ
๓. ขุดดิน หมายถึง การกระทำแก่พื้นดินเพื่อนำดินขึ้นจากพื้นดิน หรือทำให้พื้นดินเป็นบอดิน
๔. บอดิน หมายถึง แอ่ง บ่อ สระ หรือช่องว่างใต้พื้นดิน ที่เกิดจากการขุดดิน
๕. ถมดิน หมายถึง การกระทำใดๆ ต่อดินหรือพื้นดินเพื่อให้ระดับดินสูงขึ้นกว่าเดิม
๖. เนินดิน หมายถึง ดินที่สูงขึ้นกวาระดับพื้นดินโดยการถมดิน
๗. แผนผังบริเวณ หมายถึง แผนที่แสดงสภาพของที่ดิน ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดินที่จะขุดดินหรือถมดิน รวมทั้งที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ข้างเคียง
๘. รายการ หมายถึง ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดิน ความลึกของบอดินที่จะขุดดิน หรือความสูงของเนินดินที่จะถมดิน ความลาดเอียงของบอดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบอดินหรือเนินดินถึงที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการในการขุดดินหรือถมดิน
๙. เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหอย
๑๐. พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓
๑๑. แบบแปลน หมายถึง แบบแสดงรายละเอียดในการขุดดินหรือถมดิน
๑๒. รายการประกอบแบบแปลน หมายถึง ข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดิน ความลึกและขนาดของบอดินที่จะขุดดิน ความสูงและพื้นที่ของเนินดินที่จะถมดิน ความลาดเอียงของบอดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบอดินหรือเนินดินถึงเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น วิธีการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการในการขุดดินหรือถมดิน พร้อมทั้งวิธีปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับขุดดินหรือถมดินเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน
๑๓. รายการคำนวณ หมายถึง รายการแสดงวิธีการคำนวณหาความลาดเอียงที่ปลอดภัยในการขุดดินหรือถมดิน หรือรายการแสดงวิธีการคำนวณความปลอดภัยของกำแพงกันดิน

การขุดดิน

หลักเกณฑ์การขุดดินเท่าใด ที่จะต้องแจ้งตามกฎหมาย

ผู้ใดประสงค์จะทำการขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินเกิน ๓ เมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกิน ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร (๖ ไร่ ๑ งาน) หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

การถมดิน

หลักเกณฑ์การถมดินเท่าใด ที่จะต้องแจ้งตามกฎหมาย

ผู้ใดประสงค์จะทำการถมดินโดยมีความสูงของเนินดินเกินกว่าระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง และมีพื้นที่ของเนินดินไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ตร.ม. (๑ ไร่ ๑ งาน) หรือมีพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ต้องจัดให้มีการระบายน้ำเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เจ้าของที่ดินที่อยู่ข้างเคียงหรือบุคคลอื่น การถมดินที่มีพื้นที่เกิน ๒,๐๐๐ ตร.ม. ต้องจัดให้มีการระบายน้ำและต้องแจ้งการถมดินนั้นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ค่าธรรมเนียมการขออนุญาตขุดดินและถมดิน ฉบับละ ๕๐๐ บาท

(ในกรณีที่ขุดดินลึกเกิน ๓ เมตร หรือพื้นที่มากกว่า ๒,๐๐๐ ตารางเมตร และถมดินเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การออกใบรับแจ้งขุดดิน/ถมดิน

๑. ผู้ประสงค์จะทำการขุดดิน/ถมดิน แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กำหนด โดยยื่นเอกสารประกอบการแจ้งดังต่อไปนี้ เพื่อขอใบรับแจ้ง

(๑) แผนผังบริเวณ ที่ประสงค์จะทำการขุดดินและที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ข้างเคียง เป็นแผนที่แสดงสภาพของที่ดิน ที่ตั้ง และขอบเขตของที่ดิน

(๒) แบบแปลน ที่แสดงรายละเอียดในการขุดดินหรือถมดิน

(๓) รายการประกอบแบบแปลน ที่มีข้อความชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับชนิดของดิน ความลึกและขนาดของบ่อดินที่จะขุดดิน ความสูงและพื้นที่ของเนินดินที่จะถมดิน ความลาดเอียงของบ่อดินหรือเนินดิน ระยะห่างจากขอบบ่อดินหรือเนินดินถึงเขตที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของบุคคลอื่น วิธีการป้องกันการพังทลายของดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง และวิธีการในการขุดดินหรือถมดิน พร้อมทั้งวิธี ปฏิบัติหรือวิธีการสำหรับขุดดินหรือถมดินเพื่อให้เป็นไปตามแบบแปลน

(๔) รายการคำนวณของผู้ได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม สาขาวิศวกรรมโยธา ไม่ต่ำกว่าระดับสามัญวิศวกร เว้นแต่ขุดดินมีความลึกเกินยี่สิบเมตร ต้องระดับวุฒิ วิศวกร ที่แสดงวิธีการคำนวณหาค่าเสถียรภาพความลาดเอียงที่ปลอดภัยในการขุดดินหรือถมดิน หรือ รายการแสดงวิธีการคำนวณความปลอดภัยของกำแพงกันดิน

(๕) ระยะเวลาทำการขุดดิน/ถมดิน

(๖) ชื่อผู้ควบคุมงาน ซึ่งจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) ที่ตั้งสำนักงานของผู้แจ้ง

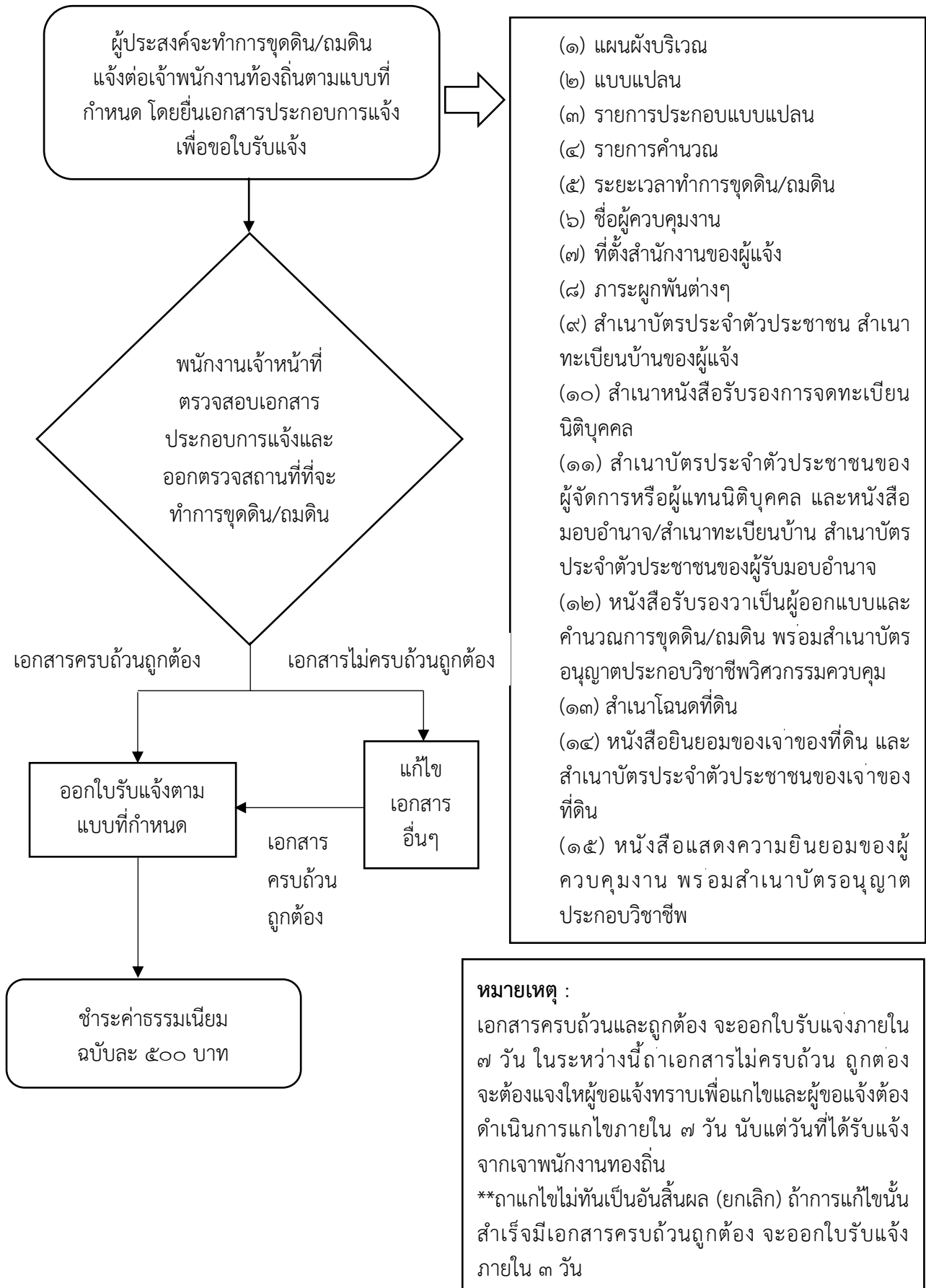
(๘) ภาระผูกพันต่างๆ ที่บุคคลอื่นมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับที่ดินที่จะทำการขุดดิน/ถมดิน

- (๙) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้านของผู้แจ้ง
- (๑๐) สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล (กรณีผู้แจ้งเป็นนิติบุคคล)
- (๑๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคล/หนังสือมอบอำนาจ สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน (กรณีมีการมอบอำนาจให้ผู้แทนแจ้ง)
- (๑๒) หนังสือรับรองว่าเป็นผู้ออกแบบและคำนวณการขุดดิน/ถมดิน พร้อมสำเนาบัตร อนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (กรณีทำงานมีลักษณะขนาดอยู่ในประเภทวิชาชีพ วิศวกรรมควบคุม)
- (๑๓) สำเนาโฉนดที่ดิน เลขที่/น.ส.๓ เลขที่/สค.๑ หรืออื่นๆ ที่จะทำการขุดดิน (ถ่ายสำเนาหน้าหลัง เทาฉบับจริง) ที่ดิน
- (๑๔) หนังสือยินยอมของเจ้าของที่ดิน และสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของเจ้าของ
- (๑๕) หนังสือแสดงความยินยอมของผู้ควบคุมงาน พร้อมสำเนาบัตรอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมของผู้ควบคุมงาน (กรณีทำงานมีลักษณะขนาดอยู่ในประเภทวิชาชีพ วิศวกรรมควบคุม)
๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบสถานที่ที่จะทำการขุดดิน/ถมดิน
๓. ถ้าผู้แจ้งได้ยื่นเอกสารครบถ้วนและถูกต้องแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งตามแบบที่กำหนดเพื่อเป็นหลักฐานให้แก่ผู้แจ้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าการแจ้งเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการแจ้ง และถ้าผู้แจ้งไม่แก้ไขให้ถูกต้องภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้แจ้งได้รับแจ้งให้แก้ไขจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้การแจ้งนั้นเป็นอันสิ้นผล ถ้าผู้แจ้งได้แก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดแล้ว ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกใบรับแจ้งให้แก่ผู้แจ้งภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งที่ถูกต้อง
๔. ผู้แจ้งชำระค่าธรรมเนียมรับใบแจ้งการขุดดิน/ถมดิน ฉบับละ ๕๐๐ บาท

หมายเหตุ :

๑. ในการขุดดิน ถ้าพบโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ซากดึกดำบรรพ์ หรือแร่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ หรือทางการศึกษาในด้านธรณีวิทยา ให้ผู้ขุดดินหยุดการขุดดินในบริเวณนั้นไว้ก่อนแล้วรายงานให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พบ และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งให้กรมศิลปากร หรือกรมทรัพยากรธรณี แล้วแต่กรณีทราบโดยด่วน
๒. หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้รับคำร้องขอจากผู้ได้รับความเสียหายจากการขุดดิน/ถมดิน หรือในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าการขุดดิน/ถมดิน ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของบุคคลอื่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจสอบสถานที่ที่ขุดดิน/ถมดิน และหรือรายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น ถ้าเห็นว่าความเสียหายได้เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นจาก การขุดดิน/ถมดิน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งให้ผู้ขุดดิน/ถมดิน หรือเจ้าของที่ดิน หยุดการขุดดิน/ถมดิน หรือจัดการป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นหรือจัดการแก้ไขการขุดดิน/ถมดินนั้นได้ตามที่เห็นสมควรและจำเป็น เพื่อป้องกันหรือระงับความเสียหายนั้น
๓. พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบสถานที่ที่มีการขุดดิน/ถมดินได้ ทั้งนี้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ
๔. ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง
๕. เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้ตามความผิดตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เว้นแต่ตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน (การขออนุญาตขุดดิน/ถมดิน)

ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๓๕

ผู้ใดทำการขุดดินตามมาตรา ๑๗ หรือทำการถมดินตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม โดยไม่ได้รับใบแจ้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง หรือ มาตรา ๒๖ วรรคสี่ แล้วแต่กรณีต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปีหรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากกระทำตามวรรคหนึ่ง เกิดขึ้นในบริเวณห้ามขุดดินหรือถมดินตาม มาตรา ๖ (๑) ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปีหรือ ปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๐ หรือ มาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และ ปรับเป็นรายวัน อีกวันละ ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทตลอดเวลาที่ยังไม่ปฏิบัติตาม

มาตรา ๓๗

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๔ และ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

มาตรา ๓๘

ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

มาตรา ๓๙

ผู้ขุดดินผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ใดประสงค์ที่จะขุดดินและถมดินในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนา เชิงศรีต้องยื่นขออนุญาตขุดดินและถมดินต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๔๐

ผู้ใดได้รับคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้หยุดการขุดดินหรือการถมดิน ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือ มาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑

บทความผิดตาม พรบ. นั้นนอกจากมาตรา ๓๕ วรรคสองให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบปรับผู้ต้องหาได้เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายใน ๓๐ วัน แล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๒. กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๖

๓. กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติของผู้ควบคุมงานในการขุดดินตามกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๘

๕. กฎกระทรวงกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๔๔

ขั้นตอนการดำเนินงาน
ด้านการขออนุญาตขุดดิน ถมดิน

ยื่นคำขออนุญาต
พร้อมเอกสารประกอบ
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน

เจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบพื้นที่
สถานที่ แบบแปลน

เสนอหัวหน้างาน พิจารณาออกใบอนุญาต

แจ้งผู้ยื่นขออนุญาตมารับใบอนุญาต
ชำระค่าธรรมเนียม

กระบวนการงาน ๔ ขั้นตอน รวมระยะเวลา ๓ วัน/ราย